

Kompanijska
galerija

Ericsson Nikola Tesla,
Zagreb, Krapinska 45
e-mail: etk.company@ericsson.com
web: www.ericsson.hr

Sanja Baljkas:
Secret CATS People
7. – 30. ožujka 2018.

Već i letimičan pogled na fotografski opus **Sanje Baljkas (RedCat)** otkriva njezinu kontinuiranu sklonost motivima snažnih, ali i tajanstvenih žena, arhetipu žene-heroine i ratnice, ali i svega onoga što je predstavljeno kroz simboliku drevnih ženskih božanstava. Bez obzira na njezine ranije cikluse fotografija, u kojima se lako prepoznaju suvremene interpretacije žena-boginja, od staroegipatskih, grčkih, rimskih, keltskih, nordijskih, hindu ili havajskih predložaka, fotografski pristup ženama u Sanjinoj perspektivi je tzv. osnažujući – empowering.

Kritika je zamijetila kako se u stilizaciji fotografskog kadra, položaju tijela, kostimografiji i scenografiji Sanja Baljkas često inspirira uzorima iz slikarstva simbolizma i nadrealizma pa i gothic kulture, a i sama je autorica isticala kako su joj među važnijim uzorima Salvador Dalí i Tim Burton.

U takvom stilsko-tematskom kontekstu i rasponu, ideja o izložbi posvećenoj ljudima / umjetnicima koji vole mačke, koji su – ruku na srce – u nekoj fazi života bili ili jesu mačji batleri, i koji komuniciraju s tim čarobnim i tajanstvenim četvernožnim bićima, nije nimalo bizarna ili artificijelna. Od pamtivijeka je poznata veza između umjetnika i mačaka, i zaista iznimno velik broj književnika, pjesnika, glazbenika svih žanrova, filmaša, plesača, glumaca – pa i kustosa – obožava mačke, otkrivajući bez imalo zadržke kako su im upravo mačke izvor posebne inspiracije i doticaja sa svijetom snova, intuicije, podsvijesti i kolektivnog nesvjesnog. Od egipatske boginje Bastet, pa čak i dirljivo lijepih mačjih mumija u egipatskom odjelu Louvrea, do filma „Catwoman“, preko mačka Orionu iz filma „Men in Black 2“ koji na svojoj ogrlici čuva sicišnu galaksiju Arquilianaca, uvijek je u nekoj važnoj fabuli prisutna neka mačka koja spašava svijet.

I u hrvatskom modernom i suvremenom slikarstvu mačke su važan dio brojnih slikarskih motiva, interijera i veduta podjednako, prikazane potpuno ravnopravne čovjeku; od glasovite „Žene s mačkom“ Marijana Trepšea do cijelog opusa Antuna Maslea ili Zlatana Vrkljana, Irene Podvorac i Koraljke Polaček.

Komunikacija koju je na fotografijama postigla Sanja Baljkas između mačaka i njihovih vlasnika (pitanje je zapravo tko je ovdje čiji vlasnik!) govori o neizmjerne ljubavi između ove dvije vrste na planeti. Svaka mačka ima svoj osebušan karakter, kao i portretirani ljudi. Oni se idealno nadopunjuju, i dokidaju mit kako samo vlasnici pasa vremenom počinju sličiti na svoje ljubimce. A sve je počelo s dvije divne perzijske nemani iz iste mačje obitelji: mačkom Sienom Loredane Bahorić i mačkom Elfijem Sanje Baljkas (RedCat). Ovo je možda priča o tomu kako mačke spajaju ljude i kako ih moramo prestati percipirati kao samoživ, pomalo zlobna bića, bliža magijskim svjetovima. Izložba „Secret CATS People“ pokazuje da su mačke naši zemaljski i duhovni čuvari, trajni izvor velike ljubavi i empatije.

Iva Körbler

Princeze i Skitnice _ Ljepotice i Zvijeri _ Nevine i Zavodljive _ Maze i Ratnice _ Razigrane i Mirne _ Lutalice i Pokučarke _ Svoje glave i Pitome _ Vjerne i Nevjerne _ Društvene i Asocijalne _ Svetice i Grešnice _ Majke i Čoolerice _ Male i Velike _ Učitelji i Pratioci _ Graciozne i Krupne _ Bijele i Crne _ Šarene i Tigraste _ Ruskinje i Francuskinje _ Perzijske i Sijamke _ Bengalke i ..... Gotovo unedogled bi se mogli nabrajati atributi misleći pritom da se radi o nama; ljudima .. A zapravo sve su to one : MAČKE..

Svatko od nas ima Svoju Mačku; samo neki nisu imali tu sreću da ju upoznaju...

Loredana Bahorić

Stari Egipćani bili su veliki „mačkoljupci“ i smatrali su mačke svetima. Njihova popularnost seže više od tri i pol tisuće godina u prošlost, kada su stari Egipćani pripitomili afričku divlju mačku te je postavili na važno mjesto u svakodnevnom i religijskom životu.

Zvali su ih „Mau“, prema zvuku mijakunja. Zašto je mačka u starom Egiptu bila kulturna?

Egipat je bio najveća žitnica tadašnjeg svijeta. Živio je od usjeva; žita, a jedna stvar je postala prijatna opstanku bogatog Egipta – glodavci. Imali su velike najezde miševa. Ti glodavci su im uništavali sve što su po cijelu godinu proizvodili. Pokušavali su štošta kako bi se riješili napasnih glodavaca. Primjerice, čak su koristili lasice, ali su se one pokazale kao smrdljive i neefikasne.

I, sada već možete pogoditi – tu negdje u priču uskače mačka!

Mačke, osim što su odlični lovci, također imaju karakteristike koje su stari Egipćani veoma cijenili – eleganciju, ljepotu, čistoću i gracioznost. Posebno su ih poštovali zbog sposobnosti rješavanja štetočina, poput miševa i ostalih glodavaca, te zmija.

Mačka je ušla u njihove domove, spasila ih od gladi i istrijebila kugu.

Još su shvatili da gdje mačka leži, to je dobar izvor energije, njeno milovanje smanjuje krvni tlak i predenje dobro djeluje na živčani sustav.

Dobar je kućni ljubimac, voli se igrati i zabavna je. Pokazuje privrženost i ljubav kad legne na leđa. To je njen čin zahvalnosti.

Grčki povjesničar Herodot pisao je kako u svakoj prilici paljenja vatre, ljudi moraju posebno paziti da plamen slučajno ne zahvati neku mačku. Također je zabilježio da u slučaju smrti mačke, kućanstvo žaluje kao za članom porodice, a često briju obrve u znak tugovanja. Ubijanje mačke je bila smrtna kazna. Čak i slučajno ubojstvo mačke, oštro se kažnjavalo.

Krajem 19. stoljeća jedan je egipatski zemljoradnik naišao na grobnicu od čak 80 tisuća mačjih tijela, od kojih veliki broj balzamiranih kojima je njuška bila prekrivena drvenom skulpturiranom maskom u obliku mačje glave. Zanimljivo je da su i miševe balzamirali, da njihovi ljubimci ne bi ostali gladni, dok putuju u zagrobni život.

Joško Tešija

Autorice koncepcije Loredana Bahorić i Sanja Baljkas.

Modeli: Loredana Bahorić, Tomislav Bahorić, Nenad Korkut, Joško Tešija, Miran Kurspahić, Mare Milin, Zvona Vučković, Đenisa Pecotić, Damir Tiljak, Natalija Đorđević, Kasandra Draganić, Zvonimir Ferina, Marko Banjavčić, Ružica Hodak, Edvin Liverić, Dunja Ballon

Kontakt:
Sanja Baljkas

Mobitel:
091/881-2943